

ФАНДРЕЙЗИНГ У БІБЛІОТЕКАХ ДЛЯ ДІТЕЙ м. СЕВАСТОПОЛЯ

Н. Канівець

Переконувати сучасну спільноту у величчю Книги як джерела знань немає сенсу. Сьогодні необхідністю є усвідомлення того, що бібліотеки за допомогою Інтернету, сучасних інформаційних технологій перетворюються у центри здобуття глобальних знань, стають важливими осередками культури та дозвілля. Особливо це стосується бібліотек для дітей. У Севастополі вони давно зарекомендували себе як центри просвітництва і виховання, духовності та освіти, інформації й спілкування. І все це на безкоштовній основі.

Але скрутне матеріальне становище бібліотек, недостатність фінансування з боку держави вимагають від бібліотечних працівників здійснення пошуку шляхів позабюджетного фінансування. А це вже зовсім нова наука, дуже цікава і в кінцевому підсумку плідна.

Працівники ЦБС для дітей м. Севастополя під керівництвом директора, заслуженого працівника культури України С. Капранової з 1998 року освоюють цю науку. Зроблено дуже багато, і Центральну бібліотеку для дітей ім. А.П. Гайдара з повним правом можна назвати школою фандрейзингу.

Показово, що управління культури Севастопольської міської державної адміністрації обрало базою для проведення своєї розширеної колегії на тему "Фандрейзинг, або Пошук додаткових джерел фінансування" філію № 14 "Бібліотека Дружби народів" (завідувачка Л. Христофорова), в якій створено Інтернет-центр за підтримки Посольства США в Україні. У колегії взяла участь представник м. Сімферополя – начальник управління соціально-культурних закладів Міністерства культури Автономної Республіки Крим, заступник директора Республіканської кримськотатарської бібліотеки ім. І. Гаспринського Н. Куршатов, заступник директора Кримської республіканської універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка Ю. Гнедова та керівники закладів культури та мистецтв.

У доповіді директора ЦБС для дітей С. Капранової було наголошено, що пошук позабюджетних джерел фінансування став традиційним аспектом інноваційної діяльності бібліотек для дітей міста. Основною метою є розвиток матеріальної бази та створення комфортних умов для користувачів.

Завдяки позабюджетним надходженням (платним послугам) ЦБС щорічно отримує близько 16 тис. грн., що використовуються тільки для поповнення бібліотечних фондів. Протягом року усі бібліотеки проводять рекламні заходи, спрямовані як на утвердження свого іміджу, так і на розвиток взаємовигідних партнерських стосунків із зацікавленими особами, організаціями, благодійними фондами.

У результаті цієї роботи тільки за минулий рік бібліотеки отримали в дар понад 4 тис. книжок для дітей, а також такі необхідні технічні засоби, як телевізор, магнітофон, 2 комп'ютери, музичний центр, фотоапарати, відеоплеєри, телефони й факси, кафедри видачі, кондиціонер та ін. на суму понад 40 тис. грн.

Одним із головних напрямів діяльності щодо пошуку додаткових джерел фінансування бібліотек є написання програм та проектів на одержання грантів. Так, з 2002 року в бібліотеці діє програма доступу до Інтернет ІАТР/IREX за підтримки Посольства США в Україні, за якою отримано грант на суму понад \$ 5 тис. У конкурсі проектів "Інтернет у публічних бібліотеках" (LEAP-II) наш проект «Центр відкритого доступу в Інтернет в дитячій "Бібліотеці Дружби народів"» одержав грант від Посольства США на \$ 17 000. Усього за 4 роки ЦБС для дітей отримала 9 грантів, у т. ч. 5 персональних освітніх, 1 – від Інституту Відкритого Суспільства (Будапешт) за участь у спільному проекті Національної бібліотеки України для дітей, 2 – від Посольства США в Україні, 1 – від Корпусу миру США.

Це дало змогу обладнати Інтернет-центри в ЦБД ім. А.П. Гайдара, у філії для дітей № 14 "Бібліотека Дружби народів", встановити комп'ютери у філіях №№ 7, 9, 16. Усього в ЦБС для дітей встановлено 40 комп'ютерів із підключенням до Всесвітньої електронної мережі.

Вагомі результати є від плідної взаємодії з благодійними фондами та волонтерами Корпусу миру США. Прикладом можуть бути партнерські стосунки з Українсько-американським добродійним фондом "Сейбр-Світло" (м. Львів). За підтримки Посольства США в Україні та директора Центру інформаційних ресурсів Посольства В. Пашкової ми отримали від фонду 419 дитячих книг, 200 журналів, CD-ROMи, відеокасети тощо на суму \$ 10 тис.

Волонтер Корпусу миру США Дж. Дризлейн передала відділу обслуговування керівників дитячого читання ЦБД ім. А.П. Гайдара літературу, ноутбук,

принтер, монітор, відеомігнітофон на загальну суму \$ 2 800. Це дало змогу створити інформаційно-ресурсний центр "LINGVA" для викладачів англійської мови шкіл міста, студентів та ін. Зараз у бібліотеці плідно працює волонтер Б. Келлі. Вона безкоштовно веде курс навчання англійської мови для працівників ЦБС для дітей, подає проекти на конкурси в Корпусу миру США, створює англійську версію екопорталу "ЕкоЛогія. ЕкоТавріка. ЕкоЛогіка." та ін.

Новий партнерський проект "Управління процесом змін", розроблений працівниками бібліотеки за підтримки Головного управління економіки Севастопольської міської державної адміністрації, Інформаційно-консультаційного навчального центру Торгово-промислової палати, дав змогу створити тренінг-центр "Імпульс" як регіональне відділення Центру безперервної професійної освіти бібліотекарів України. У тренінг-центрі спеціалісти бібліотечної сфери навчаються методів знаходження позабюджетних коштів, підготовки заявок та написання проектів на одержання грантів, складання бюджету проектів тощо.

Вагому роль у навчанні відіграла, зокрема, лекція віце-президента УБА В. Пашкової „Як написати проект для одержання гранта”.

Оскільки ЦБД ім. А.П. Гайдара набула певного досвіду з упровадження нових інформаційних технологій, формування та використання електронних ресурсів, вона допомагає розвивати ці напрями не тільки в бібліотеках-філіях для дітей, а й надає методичну та консультаційну допомогу іншим бібліотекам. Багаторічні партнерські стосунки зв'язують ЦБД ім. А.П. Гайдара з книгозбірнями гімназій №№ 1, 2, 3, 7, Севастопольського національного технічного університету, Інституту біології південних морів, Севастопольського національного інституту ядерної енергії та промисловості, філії Московського державного університету ім. М.В. Ломоносова. Одним із найвагоміших сумісних проектів з цими бібліотеками стало створення екологічного Інтернет-порталу "ЕкоЛогія. ЕкоТавріка. ЕкоЛогіка."

Свою плідною працю ЦБС для дітей та її головна бібліотека – ЦБД ім. А.П. Гайдара завоювали визнання не тільки читачів, а й органів державної влади, представників освітніх та громадських організацій. У фахівців бібліотек для дітей багато нових задумів, ідей, проектів. Головний девіз сьогодні: "Не зупинятися на досягнутому!"